

Załącznik nr 2
do uchwały nr XVIII/128/2016
Rady Gminy Świerzno
z dnia 14 września 2016 roku

Plan Odnowy Miejscowości Chomino na lata 2016-2022

GMINA ŚWIERZNO

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI CHOMINO NA LATA 2016-2022

SPIS TREŚCI

ODNIESIENIE DO DOKUMENTÓW STRATEGICZNYCH	2
OPIS STANU ISTNIEJĄCEGO I WYBRANYCH KIERUNKÓW ODNOWY WSI CHOMINO	3
CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI	3
INFORMACJA	3
MIESZKAŃCY I PODMIOTY GOSPODARCZE	3
POŁOŻENIE I KOMUNIKACJA	3
WALORY KRAJOBRAZOWE I PRZYRODNICZE	4
WYKAZ ISTNIEJĄCYCH ZASOBÓW MIEJSCOWOŚCI	4
ŚRODOWISKO KULTUROWE	4
TURYSTYKA	4
OCENA MOCNYCH I SŁABYCH STRON WSI CHOMINO	4
ANALIZA ZASOBÓW MIEJSCOWOŚCI CHOMINO – WIZJA ROZWOJU WSI	7
PROGRAM ODNOWY WSI – PLAN DZIAŁAŃ NA LATA 2016 – 2022	10
MODERNIZACJA I ROZWÓJ INFRASTRUKTURY KOMUNALNEJ	10

ODNIESIENIE DO DOKUMENTÓW STRATEGICZNYCH

Konieczność opracowania Planu Odnowy Miejscowości w sposób formalny wynika z wytycznych Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich, a w szczególności wytycznych Osi 3 PROW – Działanie Odnowa i Rozwój Wsi. Oś 3 zakłada między innymi wspieranie działań, mających wpływać na poprawę jakości życia na obszarach wiejskich poprzez zaspokojenie potrzeb społecznych i kulturalnych mieszkańców wsi. Warunkiem uzyskania wsparcia ze środków unijnych jest stworzenie Planu Odnowy Miejscowości, który jest zgodny ze Planem Rozwoju Lokalnego Gminy Świerzno oraz innymi dokumentami strategicznymi o charakterze lokalnym, regionalnym, krajowym. Dlatego też Plan Odnowy Miejscowości Chomino wpisuje się w Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Świerzno, Strategię Rozwoju Obszarów Wiejskich i Rolnictwa na lata 2007 – 2013 i Projekt Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 - 2020 (PROW 2014-2020).

Plan Odnowy Miejscowości jest jednym z elementów wpływających na rozwój, odnowę wsi oraz poprawę warunków pracy i życia mieszkańców. Opracowanie i uchwalenie takiego dokumentu stanowi niezbędny warunek przy ubieganiu się o środki finansowe w ramach PROW. Opracowanie i uchwalenie takiego dokumentu stanowi niezbędny warunek przy ubieganiu się o środki finansowe w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013 Działanie Odnowa i Rozwój Wsi oraz Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 – 2020 Priorytety:

1. „Poprawa jakości życia na wsi”
2. Wspieranie efektywnego gospodarowania zasobami i przechodzenia na gospodarkę niskoemisyjną i odporną na zmianę klimatu w sektorach: rolnym, spożywczym i leśnym.
3. Zwiększanie włączenia społecznego, ograniczanie ubóstwa i promowanie rozwoju gospodarczego i kulturalnego na obszarach wiejskich.

Plan Odnowy Miejscowości Chomino jest dokumentem o charakterze planowania strategicznego i ma na celu stworzenie szczegółowej koncepcji i wizji rozwoju danej miejscowości. Odnowa i rozwój wsi jest wypadkową wielu działań, wśród których pierwsze miejsce zajmuje aktywność, zaangażowanie i solidarna postawa mieszkańców.

Plan Odnowy Miejscowości zawiera działania długofalowe, określone w horyzoncie czasowym na lata 2016 – 2022. Określa generalny kierunek rozwoju oraz przedstawia metody i narzędzia jego wdrażania. Umożliwia ponadto planowe realizowanie działań

ukierunkowanych na tworzenie jak najkorzystniejszych warunków rozwoju wsi i życia mieszkańców.

OPIS STANU ISTNIEJĄCEGO I WYBRANYCH KIERUNKÓW ODNOWY WSI CHOMINO

CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI

INFORMACJA

Pierwsza wzmianka o wsi Chomino pochodzi ze źródeł z 1369 roku. Wieś stanowiła własność rodów Brusewitz i Witte. Później pojawia się ród Flemingów jako nowych właścicieli. W 1780 r. istniały 3 folwarki i wieś chłopska – łącznie 26 dymów. W latach 70 – tych XIX wieku liczba mieszkańców przekraczała 200 dusz. W 1914 r. powstało 19 nowych gospodarstw chłopskich a połączone folwarki istniały jako „resztówka”. W roku 1939 istniały już tylko dwa niewielkie majątki: Eberta /100 ha/ i Willricha /178 ha/.

Po 1945 r. we wsi założono Rolniczą Spółdzielnię Produkcyjną. Dwór przekazano na potrzeby szkoły. Obecnie w tym obiekcie funkcjonuje świetlica wiejska i biblioteka. Mieszczą się w nim również gminne lokale mieszkalne.

MIESZKAŃCY I PODMIOTY GOSPODARCZE

Wieś zamieszkuje 142 mężczyzn i 144 kobiet, w sumie 286 mieszkańców. Z tego 36 osoby są w wieku produkcyjnym, 51 mieszkańców osiągnęło już wiek poprodukcyjny, a 36 to dzieci i młodzież, która nie przekroczyła 18 roku życia. Głównym źródłem utrzymania są gospodarstwa rolne, praca w sektorze usługowym, a także renty i emerytury w przypadku osób starszych. Część mieszkańców korzysta z zasiłków dla bezrobotnych i z pomocy społecznej.

We wsi znajduje się firma GOSCO zajmująca się produkcją drzwi, okien oraz fasad aluminiowych.

POŁOŻENIE I KOMUNIKACJA

Chomino położone jest w zachodniej części gminy Świerzno, północno – wschodniej części powiatu kamieńskiego oraz w północno– zachodniej części województwa zachodniopomorskiego. Miejscowość jest oddalona ok. 20 km od morza. Teren, na którym usytuowana jest wieś jest stosunkowo równinny, płasko urzeźbiony zaznaczony niewielkimi wzniesieniami.

Wieś posiada korzystne położenie w dobrze rozwiniętym układzie dróg wojewódzkich, powiatowych i gminnych. Największe znaczenie dla wsi ma droga powiatowa 0026 Jatki – Chomino oraz 0025 Mechowo - Chomino, gdyż umożliwiają one skomunikowanie ze wsią gminną Świerzno i są także drogami dojazdowymi do drogi:

- DW nr 103 Kamień Pomorski – Trzebiatów
- DP nr 0032 Mechowo – Golczewo

WALORY KRAJOBRAZOWE I PRZYRODNICZE

W obrębie miejscowości Chomino występują fragmenty terenu o rzeźbie falistej i łagodnie nachylonych stokach. Krajobraz wokół wsi wzbogacają enklawy leśne. Na szczególną uwagę zasługuje dorzecze rzeki Wołcza jak również rozlewiska tworzące siedlisko dla ptactwa szczególnie łabędzi. Stąd pochodzi nazwa „Łabędzie Bagno”. Obejmują obszar 60 ha. Tereny objęte są szczególną ochroną z uwagi na występowanie na nich zagrożonych gatunków i zbiorowisk roślin, miejsc bytowania i rozrodu rozmaitych gatunków fauny. W tych terenach, ze względu na ich ukształtowanie spotkać można storczyka błotnego, czernienie błotne, rosiczkę okrągłolistną, grzybienia białego i inne. W podmokłych terenach ma swoje miejsce stałego bytowania i rozrodu ropucha szara, żaba zielona i brunatna oraz żuraw. Spotkać można również perkoza, kszyka, brodzca samotnego czy jaszczurkę zwinkę lub zaskrońca. Ludność wiejska trudni się rolnictwem i hodowlą bydła i trzody, dlatego większość obszarów w okolicy wsi to użytki rolne i pastwiska. W okolicy występują pszenne, żytnie łubinowe oraz pastewne. Dominują tu gleby brunatne kwaśne i wylugowane wytworzone z piasków gliniastych mocnych i glin lekkich.

Klimat przypomina klimat w miejscowościach nadmorskich, jest jednak od niego znacznie łagodniejszy i charakteryzuje się większą zaciszą. Wyższa jest także roczna suma opadów niż w obszarach przylegających bezpośrednio do morza. W obszarze średnia roczna temperatura wynosi 8,3 stopnia, najcieplejszym miesiącem jest sierpień a najzimniejszym styczeń. Klimat w tym regionie jest bardziej wyrównany niż w sąsiednich obszarach.

WYKAZ ISTNIEJĄCYCH ZASOBÓW MIEJSCOWOŚCI

ŚRODOWISKO KULTUROWE

Rozwój środowiska kulturowego rozwija miejscowa świetlica wiejska. Znacząco wspiera to wykorzystanie zasobów wsi w budowaniu życia kulturalnego.

TURYSTYKA

„Łabędzie Bagno” – Chomino - Benice

Szlak o dużych walorach merytotycznych i dydaktycznych. Prowadzi poprzez niezwykle barwne, kwietne łąki na obszar w/w użytku ekologicznego, obfitującego w rzadkie okazy flory i fauny, a w szczególności – awifauny. W pobliżu znajduje się torfowisko wysokie, reprezentujące odmienny typ krajobrazu.

OCENA MOCNYCH I SŁABYCH STRON WSI CHOMINO

MOCNE STRONY:

- Położenie miejscowości – 19 km od morza – jest niezwykle istotne z perspektywy rozwoju turystyki i agroturystyki.
- Wieś posiada korzystne warunki mikroklimatyczne, które wyrażają się w bardziej wyrównanych niż na sąsiednich obszarach amplitudach temperatur rocznych i dobowym dobrym nasłonecznieniem.
- Ważnym aspektem jest również usytuowanie w pobliżu drogi wojewódzkiej nr 105 oraz łatwe połączenie z drogą krajową nr 6 Szczecin – Koszalin – Gdańsk. Dogodne jest także połączenie komunikacyjne do pasa nadmorskiego.

- Dobrze utrzymana infrastruktura techniczna zapewnia mieszkańcom zaopatrzenie w wodę. Na obszarze wsi funkcjonuje wodociąg zasilany z lokalnego ujęcia wody.
- We wsi działa również filia Biblioteki Publicznej, która zapewnia mieszkańcom dostęp do dóbr kultury polskiej i światowej za pośrednictwem książki, czasopism i zbiorów specjalnych. Wspomaga szeroko rozumianą edukację społeczną.
- Wieś posiada dobrze wyposażoną świetlicę wiejską – miejsce spotkań formalnych i towarzyskich.
- Lokalizacja dwóch prężnie działających zakładów usługowo-produkcyjnych.
- W okolicy wsi przebiegają atrakcyjne widokowo trasy wędrownie.
- Mieszkańcy wsi mają możliwość przyłączenia do sieci telefonicznej, jak również korzystania z telefonii bezprzewodowej.
- W związku z położeniem miejscowości i uwarunkowaniami obszar ten może być atrakcyjny dla przyszłych inwestorów.
- Wieś zamieszkuje aktywna i otwarta społeczność lokalna, która chętnie podejmuje się inicjatyw i działań mających na celu poprawę jakości życia we wsi i wzrostu wartości wsi w regionie.

SLABE STRONY:

- Głównym problemem jest słabe zagospodarowanie gruntów rolnych będących w posiadaniu Agencji Nieruchomości Rolnych.
- Zły stan techniczny dróg. Na terenach zabudowanych brak ciągów pieszych. Jakość dróg gminnych, powiatowych i wojewódzkich nie odpowiada wymaganym klasom.
- Brak kanalizacji i oczyszczalni ścieków.
- Zaniedbane w dużym stopniu urządzenia melioracyjne. Brak terenów uzbrojonych w infrastrukturę techniczną.
- Niedostateczny rozwój turystyki [agroturystyki], pomimo istnienia walorów przyrodniczych oraz brak dostatecznej bazy sportowo – rekreacyjnej.
- Brak bazy i zaplecza rekreacyjno-sportowego oraz aktywnie działających klubów.
- Dużym problemem jest wysokie bezrobocie, spowodowane głównie niskimi kwalifikacjami bezrobotnych.

SZANSE:

- Rozwój agroturystyki i rozbudowa bazy turystycznej, rozwój różnych form turystyki związanej z atrakcyjnym krajobrazem. Działania w tej dziedzinie mają przyczynić się do napływu turystów oraz obniżenia bezrobocia poprzez zatrudnienie w tej branży oraz stworzyć możliwość alternatywnych źródeł zarobkowania dla rolnictwa oraz skłoni do rozwoju rynku drobnych usług, małej przedsiębiorczości i agrobiznesu.
- Uchwalenie planów zagospodarowania przestrzennego, którego skutkiem będzie racjonalne wykorzystanie terenów nadających się pod zabudowę mieszkaniową lub rozwój przedsiębiorczości,
- Remont świetlicy wiejskiej uaktywni społeczność lokalną.
- Budowa ciągów pieszych pozwoli na bezpieczne dotarcie do świetlicy.
- Aktywizacja produkcyjna i restrukturyzacja rolnictwa tj. dostosowania kierunków produkcji do wymogów rynku, unowocześnienia form organizacji produkcji, rozwoju

usług, przetwórstwa, przechowalnictwa i przygotowania do sprzedaży dużych i jednorodnych partii towarowych.

- Uzyskanie środków z funduszy strukturalnych i dotacji krajowych na priorytetowe zadania inwestycyjne. Realizacja tych zadań zwiększy atrakcyjność turystyczną miejscowości i wpłynie na poprawę jakości życia jej mieszkańców. Działania związane z odnową wsi za pomocą środków unijnych dotyczą zazwyczaj najważniejszych wartości związanych z historią, kulturą, tradycją – wszystkim tym, co można objąć pojęciem dziedzictwa kulturowego wsi, zarówno w aspekcie materialnym i niematerialnym. Podejmowanie takich działań przyczyni się również do zwiększenia aktywności społecznej ludności wiejskiej i zacieśniania więzi międzyludzkich.
- Szansą rozwoju wsi jest współuczestniczenie w działaniach i programach realizowanych na terenie gminy, powiatu i województwa. Szczególne znaczenia ma tu realizowany w ramach Strategii Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego program operacyjny – rozwój turystyczno – rekreacyjny gminy na bazie potencjału historyczno – kulturowego. W ramach tego programu preferowane są Inwestycje w zakresie pobudzania rozwoju różnych form turystyki, które wymagają dofinansowania w ramach infrastruktury turystycznej i stałej profesjonalnej promocji. Może to być szansą do budowy ścieżek rowerowych i ekologicznych w miejscowości i jej obrębie.

ZAGROŻENIA:

- W miejscowości występuje wysokie bezrobocie. Spowodowane jest to tym, że większość mieszkańców to byli pracownicy RSP, którzy obecnie utrzymują się głównie z dorywczej pracy. Jest to grupa posiadająca niskie kwalifikacje zawodowe.
- Niż demograficzny i starzenie się społeczeństwa. To tendencja występująca zarówno w Polsce, jak i w większości społeczeństw zachodniej Europy. Zmniejszenie się liczby ludności i podwyższenie jej wieku prowadzi do osłabienia rejonu. Starzenie się społeczeństwa, a zwłaszcza spadek udziału najbardziej dynamicznych i rozwojowych roczników między dwudziestym, a trzydziestym rokiem życia, powoduje spadek mobilności społecznej. Wiadomo, że społeczeństwa biologicznie młode są dynamiczne, przedsiębiorcze innowacyjne i rozwojowe. Natomiast społeczeństwa biologicznie stare są konserwatywne, stagnacyjne, konsumenckie i mało rozwojowe.
- Migracja młodzieży do dużych miast oraz wyjazd za granicę w poszukiwaniu pracy. Zjawisko to spowodowane jest barkiem możliwości znalezienia pracy w regionie i perspektywą poprawy i podniesienia standardu życia, a także większymi możliwościami jakie daje większa aglomeracja czy też praca za granicą. Jedną z głównych przyczyn migracji jest chęć podwyższania wykształcenia i kwalifikacji oraz brak pracy na miejscu.

ANALIZA ZASOBÓW MIEJSCOWOŚCI CHOMINO – WIZJA ROZWOJU WSI

DIAGNOZA AKTUALNEJ SYTUACJI		WIZJA STANU DOCELOWEGO	
Co ją wyróżnia?	Walory przyrodnicze.	Co ma ją wyróżniać?	Rozwój turystyki i efektywne wykorzystanie w tym celu występujących walorów przyrodniczych. Szlaki turystyczne piesze i rowerowe.
Jakie pełni funkcje?	Jest miejscem zamieszkania ludności.	Jakie ma pełnić funkcje?	Prócz pełnionej obecnie funkcji mieszkaniowej wieś stanie się ośrodkiem kulturalno – turystycznym.
Kim są mieszkańcy?	Mieszkańcy to głównie emeryci i renciści oraz bezrobotni - byli pracownicy RSP. Społeczność wiejska nie jest zintegrowana i wykazuje niski poziom motywacji do działania. Ludzie młodzi i przedsiębiorczy emigrują w celu poprawy swoich warunków bytowych. Szerzy się apatia społeczna .Brak podejmowanych inicjatyw prowadzi do zubożenia społeczeństwa.	Kim mają być mieszkańcy ?	Przyszłością wsi będą zintegrowani mieszkańcy, którzy poprzez podnoszenie własnych kwalifikacji i poziomu wykształcenia wpływać będą na podwyższanie poziomu swojego życia i prestiż regionu. Dzięki silnej motywacji do pracy i działań społecznych wzrośnie zaangażowanie w życie wsi i jej rozwój.
DIAGNOZA AKTUALNEJ SYTUACJI		WIZJA STANU DOCELOWEGO	
Co daje utrzymanie?	Główne źródła utrzymania mieszkańców to: praca w sferze produkcyjnej usługowej, niewielkie gospodarstwa rolnicze o niskim stopniu dochodowości, reny i emerytury, zasiłki dla	Co ma dać utrzymanie?	Mieszkańcy wsi będą starali się wprowadzać w życie własne pomysły, które zapewnią im alternatywne źródła dochodów. Szczególnie wzrośnie zaangażowanie w tworzenia bazy turystycznej w regionie i inicjatywy związane z własną działalnością gospodarczą.

	bezrobotnych, pomoc społeczna.		
Jak są zorganizowani mieszkańcy?	Decyzje dotyczące wsi podejmowane są przez samorząd mieszkańców podczas zebrań wiejskich.	W jaki sposób ma być zorganizowana wieś i mieszkańcy?	Nastawienie na turystykę i agroturystykę spowoduje większe zainteresowanie mieszkańców i zaangażowanie w działania na rzecz wsi. Zaczną działać stowarzyszenia kulturalne i turystyczne.
W jaki sposób rozwiązują problemy?	Problemy dotyczące wsi rozwiązywane są w pierwszym rzędzie przez Radę Sołecą i Sołtysa, a następnie na szczeblu administracyjnym, czyli przy współpracy z Radą Gminy i Wójtem.	W jaki sposób mają być rozwiązywane problemy?	W skutek większego zainteresowania mieszkańców sprawami wsi oraz w celu wspólnego rozwiązywania jej problemów organizowane będą z inicjatywy samych mieszkańców okresowe spotkania i zebrania wiejskie oraz spotkania z władzami gminy. Nawiązanie współpracy z innymi miejscowościami i szybki przepływ informacji przyczyni się do lepszego wykorzystania pojawiających się szans rozwoju.
DIAGNOZA AKTUALNEJ SYTUACJI		WIZJA STANU DOCELOWEGO	
Jak wygląda wieś?	Wieś Chomino podobnie jak większość wsi w tym regionie ma średniowieczny rodowód, co miało wpływ na jej układ przestrzenny. Jest to układ ulicowy. Na przestrzeni ostatnich lat poważnie ucierpiało tradycyjne, ryglowe budownictwo. We wsi	Jak ma wyglądać wieś?	We wsi poczynione zostaną prace w celu zabezpieczenia i renowacji starych budynków – cennych z architektonicznego punku widzenia oraz przyłoży się dużą wagę do zachowania pozostałości dziedzictwa kulturowego. Opracowane zostaną plany przestrzennego zagospodarowania i na ich podstawie prowadzona będzie dalsza rozbudowa wsi. Dążyć się będzie do utrzymania czystości i estetycznego wyglądu miejscowości, poprzez segregację śmieci i zagospodarowane skwerków

	zachował się dwór oraz domy mieszkalne i budynki gospodarcze z końca XIX wieku. Większość domów mieszkalnych posiada wystawki lub ganki, na tych starszych sporadycznie zachowały się ze zdobienia.		zieleni oraz założeniu chodników.
Jaki jest stan otoczenia i środowiska?	Na terenie wsi i w okolicy nie ma żadnego uciążliwego przemysłu. Środowisko jest czyste, a jego zasoby są punktem wyjścia do dalszego rozwoju wsi.	Jaki ma być stan otoczenia i środowiska?	Środowisko naturalne utrzymane zostanie w czystości i będzie nadal przyjazne dla ludzi i przyrody. Położony zostanie nacisk na ochronę jego unikatowych obiektów. Efektywnie wykorzystywane będą naturalne walory przyrodnicze, głównie w celach turystycznych.
<i>DIAGNOZA AKTUALNEJ SYTUACJI</i>		<i>WIZJA STANU DOCELOWEGO</i>	
Jakie jest rolnictwo?	Wcześniej we wsi istniała RSP. Po jej likwidacji rolnictwo we wsi oparte zostało na prywatnych gospodarstwach.	Jakie ma być rolnictwa?	Aby podnieść efektywność i dochody z rolnictwa zostaną zastosowane innowacyjne technologie i rozwiązania, powinna się też zintensyfikować produkcja rolna. Przyczyni się to do podniesienia standardów życia i wygody pracy rolników oraz wzrostu zatrudnienia. Dążyć się będzie do rozwoju głównie rolnictwa ekologicznego.
Jakie są powiązania komunikacyjne?	Wieś położona jest przy drodze powiatowej 0026 i 0025 łączącej się z wojewódzką nr 105 oraz w dobrze rozwiniętym układzie dróg gminnych. Dzięki takiemu usytuowaniu zapewnione ma łatwe połączenie z innymi miejscowościami.	Jakie mają być powiązania komunikacyjne?	Zapewnione zostaną regularne połączenia komunikacyjne do pobliskich miast i innych miejscowości w gminie. Polepszone zostaną nawierzchnie na drogach, co zwiększy bezpieczeństwo w ruchu drogowym i zapewni podróżującym wyższy standard jazdy.

Co wieś proponuje dzieciom i młodzieży?	Dzieci i młodzież mają do dyspozycji dobrze wyposażoną świetlicę wiejską. Funkcjonuje plac zabaw oraz boisko sportowe.	Co wieś będzie miała do zaproponowania dzieciom i młodzieży?	W celu propagowania sportu i zdrowego trybu życia tworzone będą trasy rowerowe i szlaki wędrówkowe w malowniczych okolicach wsi. Wykonany zostanie remont świetlicy wiejskiej, biblioteki i pozostałych pomieszczeń dla różnych organizacji i stowarzyszeń. Powstaną bezpieczne ciągi piesze do ww obiektów.
---	--	--	--

PROGRAM ODNOWY WSI – PLAN DZIAŁAŃ NA LATA 2016 – 2022

MODERNIZACJA I ROZWÓJ INFRASTRUKTURY KOMUNALNEJ

NAZWA PROJEKTU	OPIS	REZULTATY REALIZACJI INWESTYCJI	PLANOWANY TERMIN REALIZACJI	KOSZT
Remonty nawierzchni dróg gminnych, ich przebudowa w celu doprowadzenia ich do standardów wynikających z obowiązujących przepisów.	Remonty nawierzchni dróg gminnych, ich przebudowa w celu doprowadzenia ich do standardów wynikających z obowiązujących przepisów	Poprawa bezpieczeństwa mieszkańców poprzez rozbudowę infrastruktury technicznej.	2017-2022	900 000 zł
Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków	Zadanie to będzie polegało na budowie przydomowych oczyszczalni ścieków. Unieszkodliwianie ścieków odprowadzanych z pojedynczych domów lub niewielkich zgrupowań.	Zadanie to będzie polegało na budowie przydomowych oczyszczalni ścieków. Unieszkodliwianie ścieków odprowadzanych z pojedynczych domów lub niewielkich zgrupowań.	2017-2022	100 000 zł
Uzupełnienie i modernizacja oświetlenia ulicznego	Przedsięwzięcie ma na celu uzupełnienie i modernizację oświetlenia ulicznego, szczególnie w kluczowych	<ul style="list-style-type: none"> • Oświetlenie publicznych miejsc i ciągów komunikacyjnych, • Wzrost bezpieczeństwa na drogach i 	2017-2022	50 000 zł

	miejscach gminnych ciągów komunikacyjnych.	ogólnodostępnych miejscach postojowych, • Zaspokojenie potrzeb społeczeństwa, • Poprawa wyglądu miejscowości.		
Remont stacji uzdatniania wody	Przedsięwzięcie ma na celu poprawę jakości wody	Poprawa infrastruktury wodociągowej	2017-2022	100 000 zł
Rozbudowa wodociągu w kierunku Jatek	Przedsięwzięcie ma na celu rozbudowę miejscowej sieci wodociągowej	Poprawa infrastruktury wodociągowej	2017-2022	50 000 zł

Zadania w zakresie infrastruktury realizowane będą również przy udziale środków Gminy do 50 % oraz przy pomocy funduszy unijnych PROW 2014 – 2020 oraz RPO Woj. Zachodniopomorskiego.